

บทความวิจัย

Research article

การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ประพิมพ์พรณ เกียรติวัฒนศิริ *

* ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลกลาง สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

รับบทความ: 7 เมษายน 2563

ปรับแก้บทความ: 27 พฤษภาคม 2563

ลงตีพิมพ์: 16 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์: เพื่อพัฒนาและประเมินผลการใช้แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย: เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง คือ พยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ 8 โรงพยาบาล ประกอบด้วย โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลตากสิน โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ โรงพยาบาลศิรินคร โรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ ชุตินฺธโร อุทิศ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ โรงพยาบาลเวชการุณย์รัศมี และโรงพยาบาลลาดกระบังกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ร่างแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร 2) แบบวัดความรู้เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร 3) แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย: พบว่า 1) แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการฯ มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการบุคลากร ด้านการบริหารจัดการเตียงผู้ป่วยใน ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริการทั่วไป และด้านการประสานงานและการรายงาน 2) ผลการใช้แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร พบว่า พยาบาลเวรตรวจการมีความรู้เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 0.63$, $SD = 0.44$) และมีความพึงพอใจต่อการใช้แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.90$)

สรุป: แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร เป็นแนวทางที่ช่วยให้พยาบาลเวรตรวจการ มีความรู้ในการบริหารจัดการและการประสานงานขณะปฏิบัติงาน ตลอดจนสร้างความพึงพอใจให้แก่พยาบาลเวรตรวจการในการปฏิบัติงานได้

คำสำคัญ: พยาบาลเวรตรวจการ การพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงาน การประเมินผลการใช้แนวทางปฏิบัติงาน

บทความวิจัย

Research article

The development of guideline for nurse supervisors in hospital under the Medical Service Department, Bangkok Metropolitan Administration

Prapimpan Kriengwatanasiri *

* Nursing service division, BMA General Hospital, Medical Service Department, Bangkok Metropolitan Administration

Received: April 7, 2020

Revised: May 27, 2020

Accepted: June 16, 2020

Abstract

Objective: To develop and evaluate the guideline for nurse supervisor in hospitals under the Medical Service Department, Bangkok Metropolitan Administration.

Materials and Methods: The descriptive research study. The sample was the nurse supervisors of eight hospitals under the medical service department: BMA General Hospital, Taksin Hospital, Charoenkrung Pracharak Hospital, Sirindhorn Hospital, Venerable Thawisak Jutindharo Hospital, Ratchaphiphat Hospital, Wetchakarunrat Hospital and BMA Lat Krabang Hospital. The research instruments were 1) draft of the guideline for nurse supervisor in hospitals under the Medical Service Department, Bangkok Metropolitan Administration 2) the nurse supervisor guideline knowledge test 3) the satisfaction evaluation. Data analysis of frequency, percentage, average and standard deviation.

Results: 1) The guideline was consisted of five component: human resource management, inpatient bed management, general management, service management and coordination and reporting 2) Nurse supervisor knowledge evaluation results is high ($\bar{X} = 0.63$, $SD = 0.44$) and nurse supervisor satisfaction of the guideline is high ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 0.90$)

Conclusions: The guideline enables nurse supervisors on duty to manage and coordinate effectively and is satisfactory among nurse supervisors.

Keywords: nurse supervisor, guideline development, guideline evaluation.

บทนำ

การบริการพยาบาลเป็นการบริการตลอด 24 ชั่วโมง ทั้งในวันราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ การบริการพยาบาลที่ดี จำเป็นต้องอาศัยการบริหารทางการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารทางการพยาบาล ถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กรสุขภาพ เพราะมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดคุณภาพทั้งด้านการบริหารและการบริการพยาบาลที่ดี¹ ผู้บริหารทางการพยาบาลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็น การปฏิบัติงานในเวลาราชการ ทั้งตำแหน่งหัวหน้าพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วย สำหรับการบริหาร การพยาบาล นอกเวลาราชการและวันหยุดนักขัตฤกษ์ ฝ่ายการพยาบาลได้จัดให้มีพยาบาลเวรตรวจการ ปฏิบัติงานทำหน้าที่เป็นผู้บริหารการพยาบาลนอก เวลาราชการ²

พยาบาลเวรตรวจการ เป็นผู้รับผิดชอบงานทั้ง ด้านการบริหารบุคลากรทางการพยาบาลและการ จัดบริการพยาบาลแก่ผู้ป่วย และยังมีบทบาทสำคัญ ในการประสานงานกับสหสาขาวิชาชีพ เพื่อให้ สามารถจัดการบริการรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพต่อ ผู้ป่วย³ ซึ่งถือเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อองค์กร พยาบาล⁴ นอกจากนี้ พยาบาลเวรตรวจการ ยังเป็น ผู้ที่ต้องรับผิดชอบด้านการบริหารการพยาบาลแทน หัวหน้าพยาบาลในช่วงนอกเวลาราชการ² แต่ในสาย การบังคับบัญชาและการปฏิบัติงานทางการพยาบาล พบว่า ไม่มีการระบุตำแหน่งพยาบาลเวรตรวจการใน สายการบังคับบัญชาที่เป็นทางการ แต่พยาบาลเวร ตรวจการเหล่านี้ ต้องรับผิดชอบบริหารจัดการ โรงพยาบาลแทนผู้บริหารโรงพยาบาลและผู้บริหาร ทางการพยาบาล² ซึ่งการปฏิบัติงานของพยาบาลเวร

ตรวจการของแต่ละโรงพยาบาลมักพบปัญหาและ อุปสรรคเกิดขึ้นนอกเวลาราชการ⁵ เนื่องจากความ ไม่ชัดเจนของแนวทางการปฏิบัติงาน การนิเทศ สำหรับพยาบาลเวรตรวจการ และพยาบาลเวรตรวจ การบางท่านยังขาดความชำนาญ และทักษะในการ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ในขณะที่การตามมาตรฐาน โรงพยาบาลและบริการสุขภาพ⁶ ระบุระบบบริหาร การพยาบาลควรสร้างความมั่นใจด้านกำลังคนที่มี ความรู้ความสามารถและปริมาณเพียงพอ ได้แก่ การ ตรวจสอบ การประเมินคุณสมบัติและสมรรถนะ ของบุคลากรพยาบาลให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และกำหนดขอบเขตการปฏิบัติการพยาบาลตาม มาตรฐานวิชาชีพ

จากการระดมสมองของผู้เข้าอบรมโครงการ “การพัฒนาภาวะผู้นำของพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์” วันที่ 14 สิงหาคม 2561 ณ โรงพยาบาลกลาง⁷ เพื่อประเมิน และวิเคราะห์องค์กร โดยใช้ SWOT analysis พบว่า ประเด็นปัญหาในการปฏิบัติงานของพยาบาลเวร ตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ที่สำคัญ คือ บุคลากรที่ปฏิบัติงานในบทบาทพยาบาลเวร ตรวจการ รู้สึกเครียดในการปฏิบัติงานหน้าที่ พยาบาลเวรตรวจการ เนื่องจากการปฏิบัติงาน/การ จัดเวรใช้ระบบจัดเวรตามคิว พยาบาลที่ปฏิบัติหน้าที่ พยาบาลเวรตรวจการที่มาจากหน่วยงานผู้ป่วยนอก/ หน่วยงานเฉพาะ ไม่คุ้นเคยกับระบบงานสำหรับ ผู้ป่วยใน เช่นเดียวกับพยาบาลที่ให้บริการผู้ป่วย ในที่ไม่คุ้นเคยกับระบบงานผู้ป่วยนอก/หน่วยงาน เฉพาะ ทำให้ไม่สามารถแก้ปัญหาที่ยุ่ยากซับซ้อน ในการปฏิบัติงานได้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน นอกจากนี้พยาบาลเหล่านี้ยังรู้สึกว่า ตนเองขาด

ประสบการณ์ในการเป็นพยาบาลเวรตรวจการ ไม่มีความมั่นใจในการสื่อสารและประสานงานกับทีมสหสาขาวิชาชีพ พบว่า ในขณะที่แนวทางปฏิบัติสำหรับพยาบาลเวรตรวจการที่มีอยู่เป็นเพียงเอกสารเวียนแจ้งเพื่อทราบ หรือแนวทางที่ทำขึ้นเฉพาะเหตุการณ์ ซึ่งเป็นการจัดทำขึ้นภายหลังการเกิดเหตุการณ์ แต่ไม่มีการจัดทำแนวทางการปฏิบัติในการป้องกันปัญหาเชิงรุก นอกจากนี้แนวทางปฏิบัติที่มีอยู่ยังจัดทำในรูปแบบความเรียง แต่ไม่มีการจัดทำเป็นแผนภาพที่เข้าใจได้ง่าย จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในหน้าที่พยาบาลเวรตรวจการมีเจตคติไม่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ดังกล่าว

สำหรับโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ ให้บริการตลอด 24 ชั่วโมง มี 8 โรงพยาบาล ประกอบด้วย โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลตากสิน โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ โรงพยาบาลศิรินคร โรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ ชุตินฺธโร อุทิศ โรงพยาบาลราชพิพัฒน์ โรงพยาบาลเวชการุณย์รัศมี และโรงพยาบาลลาดกระบังกรุงเทพมหานคร จากการสัมภาษณ์หัวหน้าพยาบาลทั้ง 8 แห่ง ในเดือนมิถุนายน 2561 พบว่า พยาบาลเวรตรวจการประกอบด้วย หัวหน้าหอผู้ป่วย/หัวหน้าหน่วยงาน ผู้ช่วยหัวหน้าหอผู้ป่วย/ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยงาน และพยาบาลวิชาชีพระดับชำนาญการ ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป ทำหน้าที่บริหารจัดการแก้ปัญหา ตัดสินใจ และประสานงานเพื่อแก้ปัญหา นอกเวลาราชการแทนผู้บริหารทางพยาบาลทุกโรงพยาบาล แต่การปฏิบัติงานของพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ที่ผ่านมา พบว่า พยาบาลเวรตรวจการมีแนวทางปฏิบัติ

สำหรับพยาบาลเวรตรวจการไม่ชัดเจน ขาดรายละเอียดในการปฏิบัติ ไม่ครอบคลุมปัญหาที่อาจเกิดขึ้น และไม่ปัจจุบัน ทำให้พยาบาลเวรตรวจการไม่สามารถเตรียมตัวก่อนการปฏิบัติงาน ขาดความมั่นใจในการแก้ไขปัญหา และไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งที่ ส่งผลให้พยาบาลวิชาชีพที่ได้รับมอบหมายในการปฏิบัติหน้าที่เป็นพยาบาลเวรตรวจการเกิดความสับสนและความเครียดขณะปฏิบัติหน้าที่พยาบาลเวรตรวจการ และปฏิเสธการปฏิบัติงานในหน้าที่ดังกล่าว

ผู้วิจัยในฐานะหัวหน้าพยาบาล ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลกลาง ได้เล็งเห็นความสำคัญของประเด็นปัญหาดังกล่าว และต้องการแก้ไขปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของพยาบาลเวรตรวจการ ตลอดจนสร้างความมั่นใจและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพยาบาลเวรตรวจการ จึงสนใจพัฒนาและประเมินผลการใช้แนวทางปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร โดยให้บุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่พยาบาลเวรตรวจการมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการที่สามารถนำลงสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อประเมินผลการใช้แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (research and development)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พยาบาลเวชระดมการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย จำนวน 497 คน

กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 280 คน ได้จากการ คำนวณจากสูตรของ Yamane⁸ เลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบง่าย (simple random sampling) แบ่งสัดส่วน ดังนี้

โรงพยาบาลกลาง	59 คน
โรงพยาบาลตากสิน	74 คน
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	40 คน
โรงพยาบาลศิรินคร	37 คน
โรงพยาบาลหลวงพ่อทวีศักดิ์ชุตินุชโรอุทิศ	21 คน
โรงพยาบาลราชพิพัฒน์	29 คน
โรงพยาบาลเวชการุณย์รัศมี	13 คน
โรงพยาบาลลาดกระบังกรุงเทพมหานคร	7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แนวทางการ ปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวชระดมการ โรงพยาบาล สังกัดสำนักงานแพทย กรุงเทพมหานคร ที่มีขั้นตอน การจัดทำ ดังนี้

1.1 สังเคราะห์ข้อมูลจากการวิเคราะห์ สถานการณ์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพยาบาลเวช ระดมการ (SWOT analysis) สถิติและรายละเอียด ของการรายงานเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ด้านการ บริหารการพยาบาลนอกเวลาราชการของ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ พ.ศ.2559 - 2561

1.2 นำข้อมูลจากการสังเคราะห์ในข้อ 1.1 มาสนทนากลุ่มของพยาบาลเวชระดมการ ซึ่งมี ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในบทบาทเวชระดม การพยาบาลตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน สรุป เป็นร่างแนวทาง ประกอบด้วย ด้านการบริหาร จัดการบุคลากร ด้านการบริหารจัดการเตียงผู้ป่วยใน ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริการทั่วไป และด้านการประสานงานและการรายงาน

1.3 นำร่างแนวทางจากข้อ 1.2 มาสนทนา กลุ่มกับตัวแทนพยาบาลเวชระดมการ โรงพยาบาล สังกัดสำนักงานแพทย กรุงเทพมหานคร ที่มี ประสบการณ์ในการเป็นพยาบาลเวชระดมการ มากกว่า 10 ปี จำนวน 10 คน และสรุปเป็นแนว ทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวชระดมการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย

1) ด้านการบริหารจัดการบุคลากร หมายถึง พยาบาลเวชระดมการทำหน้าที่บริหาร จัดการ กรณีเจ้าหน้าที่ไม่มาปฏิบัติงานลาป่วย ลากิจ หลุณ หรือเจ้าหน้าที่แสดงพฤติกรรมบริการไม่ สุภาพ ทั้งยังต้องบริหารจัดการในการบริหารความ เสี่ยงทางคลินิก และบริหารจัดการกรณีเจ้าหน้าที่ ได้รับอุบัติเหตุจากเข็ม หรือของมีคม/สารคัดหลั่ง ขณะปฏิบัติงาน

2) ด้านการบริหารจัดการเตียงผู้ป่วยใน หมายถึง พยาบาลเวชระดมการ ทำหน้าที่บริหาร จัดการเตียงผู้ป่วยในตามแนวทางการรับใหม่ รับย้าย ผู้ป่วยในสามัญ/การรับใหม่ รับย้ายผู้ป่วยเข้าห้อง พิเศษนอกเวลาราชการ

3) ด้านการบริหารงานทั่วไป หมายถึง พยาบาลเวชระดมการมีหน้าที่บริหารจัดการกรณี

ผู้ป่วยกระทำอัตวินิบาตกรรม ผู้ป่วยหนี/หาย ออกจากโรงพยาบาล การรับศพผู้ป่วยอิสลามไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนาออกเวลาราชการ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่บริหารจัดการกรณีที่มีบุคคลภายนอกทำทรัพย์สินของโรงพยาบาลเสียหาย การโจรกรรมทรัพย์สินในหน่วยงาน การเกิดเหตุเพลิงไหม้ และการรับแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายเข้ารับการรักษา

4) ด้านการบริการทั่วไป หมายถึง พยาบาลเวรตรวจการมีหน้าที่บริหารจัดการ ในกรณีคอมพิวเตอร์/โทรศัพท์เสียทั้งโรงพยาบาล นอกจากนี้ยังมีหน้าที่บริหารจัดการกรณีการรับ/ส่งต่อผู้ป่วยประกันสังคม กรณีตำรวจต้องการรับตัวผู้ป่วยที่ถูกอาชญากรรมเป็นผู้ต้องหาออกจากโรงพยาบาล และกรณีเกิดข้อร้องเรียนทางโทรศัพท์

5) ด้านการประสานงานและการรายงาน หมายถึง พยาบาลเวรตรวจการมีหน้าที่ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วน ปัญหาด่วน และปัญหาไม่ด่วน

2. เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบวัดความรู้เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก มีค่าความยากระหว่าง 0.33 - 0.90 และมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 - 0.73

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ค่า IOC = 1

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาลและด้านวิชาการพยาบาล จำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 - 1.00

2. แบบวัดความรู้เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 ข้อ เป็นข้อคำถามแบบเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือก ทดลองใช้กับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลกลาง ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความยากระหว่าง 0.33 - 0.90 และได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20 - 0.73

3. แบบประเมินความพึงพอใจต่อแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการพยาบาล การปฏิบัติการพยาบาลและด้านวิชาการพยาบาล จำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) = 1 ค่าความเที่ยง = 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยอธิบายวิธีใช้แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ ให้แก่พยาบาลเวร

ตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

2. กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร เป็นเวลา 1 เดือน

3. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดความรู้เพื่อประเมินความรู้เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร และประเมินความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการตอบคำถามออนไลน์รูปแบบ google form

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลเวรตรวจการพยาบาล โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานโดยรวม และประสบการณ์ในการเป็นพยาบาลเวรตรวจการ แจกแจงความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. ความรู้เรื่องแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

3. ความพึงพอใจต่อแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัด

สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร แบ่ง เป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย 1) แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร และ 2) การประเมินผลการใช้แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ความรู้ของพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร และความพึงพอใจของพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์กรุงเทพมหานคร ต่อการใช้แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ข้อมูลส่วนบุคคลพยาบาลเวรตรวจการส่วนใหญ่อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 124 คน (คิดเป็นร้อยละ 52.6) รองลงมา อายุ 30 - 40 ปี จำนวน 68 คน (คิดเป็นร้อยละ 28.8) ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ปริญญาตรี จำนวน 199 คน (คิดเป็นร้อยละ 84.3) ระยะเวลาการทำงานสูงสุด มากกว่า 20 ปี จำนวน 124 คน (คิดเป็นร้อยละ 52.5) รองลงมา ระยะเวลาการทำงาน 10 - 20 ปี จำนวน 109 คน (คิดเป็น

ร้อยละ 46.2) ส่วนประสบการณ์การเป็นพยาบาลเวร
ตรวจการสูงสุด น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 191 คน (คิดเป็น

ร้อยละ 80.9) รองลงมา ประสบการณ์ 5 - 10 ปี
จำนวน 27 คน (คิดเป็นร้อยละ 11.4) ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ความรู้ของพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับ
แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

แนวทางการปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับความรู้
1. ด้านการบริหารจัดการบุคลากร	0.61	0.44	มาก
2. ด้านการบริหารจัดการเตียงผู้ป่วยใน	0.60	0.49	ปานกลาง
3. ด้านการบริหารงานทั่วไป	0.65	0.45	มาก
4. ด้านการบริการทั่วไป	0.53	0.45	ปานกลาง
5. ด้านการประสานงานและการรายงาน	0.77	0.40	มาก
ภาพรวม	0.63	0.44	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า พยาบาลเวรตรวจการ
พยาบาล มีความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงาน
สำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัด
สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร โดยรวมระดับ
มาก ($\bar{X} = 0.63$, $SD = 0.44$) โดยความรู้สูงสุด ได้แก่
ด้านการประสานงานและการรายงานอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X} = 0.77$, $SD = 0.40$) รองลงมา ได้แก่ ความรู้
ด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 0.65$, $SD = 0.45$) ส่วนความรู้ที่น้อยที่สุด ได้แก่
ความรู้ด้านการบริการทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 0.53$, $SD = 0.45$)

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจต่อแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนัก
การแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ข้อ	แนวทางการปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ ความพึงพอใจ
1	แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ ช่วยให้บุคลากรเกิดความมั่นใจใน การปฏิบัติงาน	3.92	0.86	พึงพอใจมาก

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจต่อแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร (ต่อ)

ข้อ	แนวทางการปฏิบัติ	ค่าเฉลี่ย $\bar{X}$	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)	ระดับ ความพึงพอใจ
2	แนวทางการ ปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ ช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่าง เต็มศักยภาพ	3.88	0.85	พึงพอใจมาก
3	แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ ช่วยบุคลากรให้มีความสามารถในการ บริหารจัดการด้านต่าง ๆ	3.89	0.88	พึงพอใจมาก
4	แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ ช่วยให้การประสานงานระหว่าง บุคลากร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้ง ภายในและภายนอกโรงพยาบาลเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ	3.90	0.83	พึงพอใจมาก
5	แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ ช่วยป้องกันความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ภายในโรงพยาบาล	3.86	0.85	พึงพอใจมาก
6	แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ ช่วยแก้ไขความเสี่ยงที่เกิดขึ้น ภายในโรงพยาบาล	3.86	0.81	พึงพอใจมาก
7	แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ ช่วยลดความขัดแย้งที่อาจจะ เกิดขึ้น	3.83	0.81	พึงพอใจมาก
8	แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ ช่วยให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่มี คุณภาพและเกิดความพึงพอใจ	3.84	0.80	พึงพอใจมาก
9	แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ ช่วยให้มีความสุขในการ ปฏิบัติงาน	3.72	0.93	พึงพอใจมาก
10	ความพึงพอใจในการใช้แนวทางการปฏิบัติงาน สำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โดยภาพรวม	3.81	0.90	พึงพอใจมาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจของพยาบาลเวรตรวจการต่อแนวทางทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81, SD = 0.90$) โดยมีความพึงพอใจที่ช่วยให้บุคลากรเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานสูงสุด ($\bar{X} = 3.92, SD = 0.86$) รองลงมาได้แก่ ช่วยให้การประสานงานระหว่างบุคลากร และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกโรงพยาบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.90, SD = 0.83$) ส่วนแนวทางทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการช่วยให้มีความสุขในการปฏิบัติงานมีความพึงพอใจน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.72, SD = 0.93$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแนวทางทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร” พบว่าแนวทางทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการบุคลากร 2) ด้านการบริหารจัดการเตียงผู้ป่วยใน 3) ด้านการบริหารงานทั่วไป 4) ด้านการบริการทั่วไป และ 5) ด้านการประสานงานและการรายงาน โดยพบว่า พยาบาลเวรตรวจการมีความรู้เรื่องแนวทางทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร ในด้านการประสานงานและการรายงานสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งพยาบาลเวรตรวจการต้องเป็นผู้ที่สามารถตัดสินใจและเป็น

ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นนอกเวลาราชการได้ สอดคล้องกับสุจิตรา เหลืองอมรเลิศ⁹ ที่กล่าวถึง สมรรถนะของพยาบาลเวรตรวจการต้องมีความรู้ มีความสามารถในการเจรจาต่อรอง การจัดการความขัดแย้ง สามารถคาดการณ์และจัดการต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับความสำคัญของปัญหา สามารถแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้ป่วย ทีมสหสาขาวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเป็นบทบาทหน้าที่ที่สำคัญของพยาบาลเวรตรวจการ⁴ ที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เป็นสื่อกลางในการประสานงาน แก้ไขปัญหาฉุกเฉินที่เกิดขึ้นนอกเวลาราชการ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกระดับ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายและหลักปฏิบัติขององค์กร เพื่อให้เกิดคุณภาพการปฏิบัติงาน รวมทั้งการบริหารความเสี่ยงและนำกระบวนการจัดการมาใช้ในการบริหารเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมาย มีการบันทึกและการรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการของผู้บริหารต่อไป

ส่วน พยาบาลเวรตรวจการพยาบาลโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร มีความรู้เกี่ยวกับแนวทางทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร โดยรวมระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ นุศริน โกสีย์วงสานนท์ สุคนธ์ ไก่แก้ว และเบญจวรรณ พุทธิอังกูร¹⁰ ที่พบว่า ภายหลังการเข้าร่วมโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต่อความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานของ

พยาบาลเวรตรวจการ พยาบาลเวรตรวจการมีความรู้ และทักษะในการปฏิบัติงานสูงกว่าก่อนเข้าร่วม โปรแกรม และการศึกษาของกุลดา พฤติวรรณ รัชนิ วงศ์แสน สิทธิพันธ์ ธนอมพันธ์ และสมรรถเนตร ตะริโย¹¹ ที่ศึกษาการเพิ่มประสิทธิผลการดูแลผู้ป่วย เพื่อลดการติดเชื้อดื้อยา แผนกอายุรกรรมและ ศัลยกรรม โดยการใช้แนวทางการปฏิบัติงานในการ ป้องกันการติดเชื้อดื้อยา พบว่า พยาบาลมีความรู้และ ปฏิบัติได้ถูกต้องเพิ่มขึ้นจากก่อนการดำเนินการ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้อธิบายแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับ พยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนัก การแพทย์ กรุงเทพมหานคร ให้แก่พยาบาลเวร ตรวจการ ทั้งยังเปิดโอกาสให้มีการซักถาม ประกอบ กับพยาบาลเวรตรวจการ ได้นำแนวทางการ ปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการโรงพยาบาล สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ลงสู่การ ปฏิบัติในสถานการณ์จริง จึงทำให้พยาบาลเวร ตรวจการมีความเข้าใจและเกิดการเรียนรู้จากการ ลงมือปฏิบัติ (learning by doing)¹² โดยความรู้ด้าน การประสานงานและการรายงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการประสานงานและการรายงานเป็น บทบาทหน้าที่สำคัญของพยาบาลเวรตรวจการและ เป็นสมรรถนะที่มีความจำเป็นมากที่สุดของพยาบาล เวรตรวจการ⁵ ซึ่งเป็นความสามารถในการตัดสินใจ สิ่งการในสถานการณ์หรือปัญหาที่ต้องใช้การ ตัดสินใจอย่างเร่งด่วนได้อย่างทันเหตุการณ์ และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อช่วยคลี่คลาย ความรุนแรงของปัญหา ทั้งนี้การปฏิบัติหน้าที่ของ พยาบาลเวรตรวจการย่อมต้องเผชิญกับปัญหาและ สถานการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่คาดคิดได้ตลอดเวลา¹³ หาก แก้ไขไม่เหมาะสมหรือไม่ทันเวลา อาจส่งผลเสียต่อ

ผู้ใช้บริการ และสร้างความเสียหายต่อองค์กรได้ ดังนั้น เมื่อเกิดปัญหาหรือเกิดภาวะวิกฤตจำเป็นต้อง มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วนและถูกต้อง เพื่อช่วย คลี่คลายความรุนแรงของปัญหาหรืออุบัติการณ์ ที่เกิดขึ้น ไม่ให้บานปลายหรือให้หมดไป¹⁴ ซึ่ง สอดคล้องกับการศึกษาของ ภักพร กอบผิง และ ชนกพร อุดตมะ¹⁵ ที่พบว่าสมรรถนะของพยาบาลเวร ตรวจการด้านมนุษยสัมพันธ์และการสื่อสาร การ แก้ไขปัญหาและการตัดสินใจ อยู่ในระดับสูง ส่วน ความรู้ด้านการบริการทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะโดยลักษณะงานของพยาบาลเวร ตรวจการต้องมีปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรในทีม สุขภาพทุกระดับรวมทั้งหน่วยงานภายในต่าง ๆ ที่มี ความหลากหลาย นอกจากการจัดสรรกำลังคนแล้ว ต้องสามารถจัดสิ่งสนับสนุน อำนวยความสะดวกใน การปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่บรรลุเป้าหมาย¹⁶ ซึ่งตามแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาล เวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ได้มีการระบุ flow ของการจัด ลำดับความสำคัญของปัญหาและการจัดการกับ ปัญหาเร่งด่วน การแก้ปัญหาที่สำคัญและการ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลังจากที่มี การรับเวร

ส่วนความพึงพอใจต่อการใช้แนวทางการ ปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาล สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับ มาก เนื่องจากแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับ พยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนัก การแพทย์ กรุงเทพมหานคร ทำให้เข้าใจง่าย มีการ จัดทำแยกตามระบบงานสำคัญ¹⁷ ซึ่งแนวทางการ ปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาล

สังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ช่วยให้ผู้บุคลากรเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานสูงสุดเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเป็นพยาบาลเวรตรวจการน้อยกว่า 5 ปี แต่ต้องรับผิดชอบงานด้านการบริหารการพยาบาลแทนหัวหน้าพยาบาล ทั้งยังต้องบริหารงานทั่วไป ติดต่อประสานงาน แก้ปัญหาและจัดบริการให้บรรลุเป้าหมายนอกเวลาราชการ จึงทำให้ขาดความมั่นใจขณะปฏิบัติหน้าที่พยาบาลเวรตรวจการ ดังนั้น เมื่อมีแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นคู่มือสำหรับปฏิบัติหน้าที่ จึงทำให้พยาบาลเวรตรวจการเกิดความมั่นใจในการบริหารจัดการกับปัญหาหรือเผชิญกับสถานการณ์ต่าง ๆ มากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ สังวาล สกษะณิ สัญญา โพธิ์งาม และพิชานกกาญจน์¹⁸ ที่พบว่า ภายหลังการใช้รูปแบบการนิเทศของผู้ตรวจการที่พัฒนาให้มีความชัดเจนมีรายละเอียดของการปฏิบัติทุกขั้นตอน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สร้างความเข้าใจในกลุ่มผู้ตรวจการพยาบาลทำให้ความพึงพอใจของพยาบาลเวรตรวจการอยู่ในระดับมาก เนื่องจากรูปแบบการนิเทศช่วยให้สามารถกำหนดเป้าหมายเพื่อการนิเทศได้ถูกต้อง รวดเร็ว ครอบคลุม และมีแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจนทำให้ลดความเครียดแก่พยาบาลเวรตรวจการได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

แนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร พัฒนาโดยการหาความตรงตามเนื้อหา ความเหมาะสมและการทดลองใช้ในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

ดังนั้น หน่วยงานอื่นที่ต้องการนำแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร ไปใช้ ควรศึกษาเนื้อหาให้เข้าใจ และควรปรับให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยและพัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพการปฏิบัติงานของพยาบาลเวรตรวจการ
2. ควรมีการวิจัยและพัฒนาเครื่องมือสำหรับประเมินสมรรถนะพยาบาลเวรตรวจการ

เอกสารอ้างอิง

1. สภาการพยาบาล. สมรรถนะผู้บริหารการพยาบาล. กรุงเทพฯ: สภาการพยาบาล; 2556.
2. สุภารัตน์ วรรณสาร, รัตนาวิ ชอนตะวัน, สมใจ ศิริกมล. การพัฒนาการนิเทศการพยาบาลของผู้ตรวจการพยาบาลนอกเวลาราชการ โรงพยาบาลนครพิงค์ จังหวัดเชียงใหม่. พยาบาลสาร 2556; 40 (ฉบับพิเศษ): 57-68.
3. Monster. Nurse Supervisor Job Responsibilities [Internet]. 2019[cited 2019 May 1]. Available from <https://hiring.monster.com/employer-resources/job-description-templates/nurse-supervisor-job-description/>.
4. วารี วนิชปัญญพล, สุพิศ กิตติรัชดา. การบริหารการพยาบาลสู่คุณภาพ การนิเทศการพยาบาล. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิชย์; 2551.
5. อ่ำไพย์ ขอพึง. ตัวประกอบของสมรรถนะของผู้ตรวจการพยาบาลนอกเวลาราชการในโรงพยาบาลทั่วไป [วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต]. ชลบุรี: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา; 2556.

6. สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน). มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ฉบับที่ 4. นนทบุรี: สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล (องค์การมหาชน); 2561.
7. โรงพยาบาลกลาง. รายงานสรุปโครงการการพัฒนาภาวะผู้นำของพยาบาลเวรตรวจการ โรงพยาบาลสังกัด สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร; 2561.
8. อัจฉราวรรณ งามญาณ. อันเนื่องมาแต่สูตรของ ยามาเน่. วารสารบริหารธุรกิจ, 2554; 32(121): 41-60.
9. สุจิตรา เหลืองอมรเลิศ. สมรรถนะผู้บริหารการพยาบาล. กรุงเทพฯ: บริษัทจุดทอง; 2556.
10. นุศริน โกสีย์วงศานนท์, สุคนธ์ ไก่แก้ว, เบญจวรรณ พุทธิอังกู. ผลของโปรแกรมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมต่อความรู้และทักษะในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจการพยาบาลนอกเวลาราชการ ที่โรงพยาบาลตติยภูมิแห่งหนึ่ง สังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร. วารสารโรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ 2561; 14(1): 25-39.
11. กุลดา พฤติวรรณ, รัชณี วงศ์แสน, สิทธิพันธ์ ถนอมพันธ์, สมรรถเนตร ตะริโย. การเพิ่มประสิทธิผลการดูแลผู้ป่วยเพื่อลดการติดเชื้อฉวยโอกาสในผู้ป่วยและศัลยกรรม โรงพยาบาล นครพิงค์. วารสารกองการพยาบาล, 2560; 44(4): 10-33.
12. Charat P. learning by doing [Internet]. 2010[cited 2020 January 20]. Available from <https://www.gotoknow.org/posts/231204>.
13. เพ็ญจันทร์ แสนประสาน, รจกร กัลยากร, อารีย์ ฟองเพชร, สิริเกศ สวัสดิวัฒนากุล, รุ่งนภา ป้องเกียรติชัย. การจัดการทางการพยาบาลเพื่อความปลอดภัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สุขุมวิทการพิมพ์; 2549.
14. Goleman D. Working with Emotion Intelligence. New York: Bantam Book; 1998.
15. ภัคพร กอบผิง, ชนกวร อุดมมะ. สมรรถนะของผู้ตรวจการพยาบาลนอกเวลาราชการตามการรับรู้ของตนเองและพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลนครพิงค์. วารสารกองการพยาบาล 2553; 37(2): 27-37.
16. Vestal KW. Nursing Management: Concepts and Issues. 2nded. Philadelphia: J.B.Lippincott; 1995.
17. อภิสิทธิ์ คุณวรปัญญา. การพัฒนางานประจำสู่งานวิจัย Routine to Research (R2R) เทคนิคและวิธีการจัดทำคู่มือปฏิบัติการ. [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ 23 มีนาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก https://science.swu.ac.th/Portals/22/QA/KM/2019/R2R_1_04062562.pdf.
18. สังวาล สกะมณี, สัญญา โพธิ์งาม, พิชานกาญจน์. ผลการพัฒนาสมรรถนะผู้ตรวจการพยาบาลนอกเวลาราชการ ด้านการนิเทศกลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล โรงพยาบาลสิงห์บุรี. วารสารพยาบาลทหารบก 2560; 18 (ฉบับพิเศษ): 248-56.